

Forbus på Lolland

James Forbes - alias Jacob Forbus - alias Jacob Skotte

Jacob Skotte

Født omkring 1603 i Corsindae, Aberdeenshire, Skotland; af adelslægten Forbes; døde 1680, 72 år gl. i Ullerslev, Avnede sogn, Lolland.

Hvad ved vi denne person?

Forbus-navnet er skotsk, alias FORBES, som har tilknytning til bl.a. Forbes Castle, Pitsligo Castle og Tolquhon Castle, Scotland.

Denne slægt har linjer tilbage gennem skotske konger og til Vilhelm Erobreren.

1. Født i skotland.
2. Forældre.
3. Hans livsforløb i Skotland
4. Hvorfor bliver han bonde på Lolland?
5. Hans livsforløb i Danmark?
6. Hans hustruer?
7. Hans børn?

Standard naming pattern for Christian, or 'given', names in Scotland. What was this?

The following 'rules' were widely, though not universally adopted:

- *Eldest son: after paternal grandfather*
- *Eldest daughter: after maternal grandmother*
- *Second son: after maternal grandfather*
- *Second daughter: after paternal grandmother*
- *Third son: after father*
- *Third daughter: after mother*

James Forbes af Corsindae, født ca. 1603 på slottet Corsindae, Midmar, Aberdeenshire.

Hans direkte genetiske linie på Corsindae forsvinder med ham og hans fader, William Forbes, 6th. Laird of Corsindae og hans moder Catherine Fraser af linien Fraser Strichen / Lovat.

Forbus på Lolland

Familien kommer i økonomisk ruin omkring 1620, og må forlade Corsindae til fordel for en anden Forbes-gren, nemlig John Forbes, 3rd. Laird af Balfluig, som fik overdraget Corsindae af Lord Forbes, og dermed blev den 7th. Laird af Corsindae.

James Forbes rejser en del i sine unge år, hvor han forsøger at gøre karriere i London: Han rejser også til det europæiske kontinent på en tur til Padua i Italien, retur gennem Spanien og Frankrig. Dette er dokumenteret i hans breve til Lord Forbes, hvor han også i det sidste fra 1621 "beder" Lord Forbes yde hjælp til sine forældre. Dette får de dog ikke, og hans fader dør under fattige kår umiddelbart efter.

Under disse rejser er meget sandsynligt, at James er blevet påvirket religiøst, og at han efter hjemkomsten til Skotland kommer til at "tjene" hos familien Gilbert Broun. Denne Gilbert Broun (Brown) har sandsynligvis været nyreligiøs, Calvinist eller Jacobit, i hvert fald bliver han, sønnen og James taget til hverning til Kejserkrigen i Europa under et natligt raid i 1625, solgt til Kaptajn George Ogilvie for 40 £ pr. hoved, og transporteret til Tyskland til krigstjeneste for Christian IV's tropper i Kejserkrigen.

I bogen "the House of Forbes" nævnes ud over James' breve til Lord Forbes, at James og hans yngre brødre dør uden efterkommere, dette specielt for James er sandsynligt, da han ikke vender tilbage til Skotland. Han er således heller ikke nævnt i nogle testamenter eller skiftehandlinger i sit hjemland, idet hans fader dør i fattigdom og uden midler ca. 1622.

James er muligvis også den "kaptajn Forbidt", der er omtalt i "Kancelliets Brevbøger" i 1645, og som havner som fæstebonde på Lolland i Halsted Sogn, først i Meltofte og senere i Ullerslev. Han dør her i september 1680.

Ad. 1

Castle Corsindae, Midmar

Forbus på Lolland

The House of Forbes, page 298

James Forbes, 5th. Laird of Corsindae, married Katharine Mortimer of the family of Craigievar, by whom he had : William, his heir; John, executed in Edinburgh for the murder of William Brown, etc., 1607; Mr. James, who had two sons in France ; Mr. Alexander, o.s.p. ; Janet, married Duncan Forbes of Culloden ; Isabel, married Robert Forbes of Milnbowie, Skene ; Margaret, married John Annand, Minister of Inverness; and a fourth, who married Gideon Keith. In Pitcairn's *Criminal Trials*, Vol. II., there is the following account :

" John Forbes, brother to William Forbes of Corsindae was dilatit of airt and pairt of the slauchter of umquhile William Brown, servant to John Irving of Ardtamfurd, committit be him and his complices callit the ' Companie & Societie of the Boyea ' upon the landis callit the Peill of Lumfannan in the month of Nov. 1605 and for airt and pairt in the slauchter of umquhile Robert Mersar in Tombeg committed be him and his complices forsaidis in the month of June last by past in Magnus Gariochs house in Drumnahoy and lastly for contravening of our Sovereign Lords Actes of Parliament in beiring and weiring of hagbutts and pistolettes daylie and continuallie this three yeares by gane, and speciallie for invading and perseuing of William Irving brother to the Laird of Drum and schuting of ane pistolet at him betwixt his awin dwelling house and the Kirk of Kincardine in the Moneth of July or thairby 1606."

For these accumulated crimes, and in spite of much interest made for him—as seen under Lord Forbes, page 153—John Forbes was eventually beheaded in the year 1607.

VI. William, 6th. Laird, married Katherine, daughter of Thomas Fraser of Strichen, and had : James, the writer of the letters to the 10th. Lord Forbes; William, Alexander and Thomas; all four died without issue.

William, the 6th. Laird, died in poor circumstances about 1620, and the direct line of Corsindae having failed, the lands passed into the hands of Lord Forbes, who effected an excambion of them with John Forbes of Balfluig, who thus became –

VII. John, 3rd. of Balfluig and 7th. of Corsindae. He married Margaret Fraser, daughter of the Laird of Durris, by whom he had : William, his heir; Major Francis of Bandoode, who married Jean Dalmahoy, and had a daughter, Barbara; John of Asloun; Mr. Alexander, Arthur, Thomas all o.s.p. John died before April 22nd, 1658.

VIII. William of Balfluig and Corsindae married Katherine Bannerman of Elsick; and had : Alexander, his heir ; Arthur and Patrick, o.s.p. ; and Jean, married Patrick Leslie of Kinraigie.

IX. Alexander, married in 1661 Mariot, daughter of Burnett of Kemnay, and had one son,

X. William, who married Elizabeth Smith. He sold Corsindae' and bought the estate of Badsley, Southampton, dying s.p. in 1750. The direct line, therefore, died out completely, but the succession was considered to fall to the family of Asloun, descended from John, third son of the 7th Laird.

Fra "History of the Frasers of Lovat" pg. 528
Af: Alexander Mackenzie

THE FRASERS OF STRICHEN.

I. THOMAS FRASER, first of Knockie and then Strichen, second son of Alexander, seventh Lord Lovat, was the progenitor of this family, whose male representative became heir male of the Frasers of Lovat on the death of the Hon. Archibald Fraser on the 8th. of December, 1815, and had the Scottish honours of the family restored to him in 1857. Alexander, the seventh Lord, married Jane, daughter of Sir John Campbell of Calder, with issue (i) Hugh, who succeeded to the title and estates in 1568, and (2) Thomas of Knockie, the ancestor of this family, who is referred to in the original charter of Meikle Ballythayrnack and Knockie, granted by his father, Alexander the seventh Lord, as "fili nostro Thomas Fraser ; et heredibus suis masculis de corpore suo legit, procreandis ; quibus forte deficient. Jacobo Fraser filio nostro Juniori et heredibus suis masculis de corpore suo legitime procreand." This charter is dated the 24th. of September, 1557. Thomas of Knockie became tutor-at-law to Simon, ninth Lord Lovat, on the death of Lord Hugh on the 1st of January, 1576-77. He is described in the Scots Acts of 1560 as Sir Thomas Fraser, and as Tutor of Lovat, as also in the Records of the Court of Justiciary for 1576. The dispute between him and William Fraser of Struy regarding the Tutorship, the manner in which it was settled, and how the duties of the office had been performed, have already been described at length (pp. 121-133), and his conduct in that responsible position was such that for generations afterwards he was spoken of as par excellence, "the Good Tutor of Lovat." He is retoured as Tutor-in-law on the 18th. of March, 1576-77, and on the 22nd. of the same month, John Earl of Argyll, became surety that he would administer the office to the benefit of his ward.

Simon, son and heir of Hugh Lord Lovat. Thomas is repeatedly on record during his Tutorship. On the 26th. of April, 1585, is registered at the instance of Simon Lord Fraser of Lovat and others, his curators, a contract entered into at Beaulieu in November, 1575, between Hugh Lord Fraser of Lovat, his father, regarding certain feuduties which Knockie had to pay from the lands of Farnlye and Urquhane. Another contract dated the 22nd. of May, 1585, between Thomas Fraser of Knockie, Tutor of Lovat, and a certain Henry Lindsay, is still preserved in the family charter chest. In 1598 the same Thomas and John Grant of Grant were curators for the Laird of Calder.

The following interesting account is given of the manner in which Thomas Fraser, until then of Knockie in Stratherrick, acquired the estate of Strichen in Aberdeenshire, a property which comprehends the whole parish of Strichen and parts of the adjoining parishes of Fraserburgh and Old Deer. It contains several fine plantations, and around Strichen are a great number of very fine old trees. Thomas was actively engaged in the performance of his duties as Tutor of Lovat when the widow of Thomas Fraser, a son of Alexander Fraser of Philorth, asked for his assistance against certain members of the Gordon family. The widow was a lady named Isabel, the daughter of Forbes of Corfurdie, who had been previously married to William Chalmers, then in the nominal possession of the lands of Strichen. This William's elder brother, George Chalmers, had long been abroad, and there was no hope of his returning; in fact William died in possession of the estate, and some time afterwards the widow married as her second husband Thomas Fraser, son of Alexander Fraser of Philorth, and assumed the designation of " Strichen." But certain members of the Chalmers family, naturally unwilling to see their inheritance going away from them to a stranger, and after several more or less friendly conferences had been held without any satisfactory settlement being arrived at, they threatened to dispossess Fraser by force. The Chalmers appealed to Gordon of Gight to come to their assistance. He and Thomas Fraser met at Old Deer with the view of arranging some compromise, but no agreement was arrived at, each treating the proposals of the other with stern resistance, if not contempt. They then parted, but Gordon in a rage followed Fraser unobserved, and coming close up behind him at the Bridge of Dee laid him low and slew him with one blow from his sword. Isabel Forbes, now a widow for the second time, to avenge her cause and the death of her husband, detailed her woes to another Thomas Fraser the Tutor of Lovat who

Forbus på Lolland

listened to her story, used all his interest and influence in her behalf, and in spite of the strong opposition of the Earl of Huntly, the powerful head of the house of Gordon, he succeeded in getting Gight, his Lordship's near kinsman, condemned and imprisoned, but he ultimately agreed to his release on his payment to the widow of 5000 merks "as an assythement" for the murder of her husband. Gordon was afterwards slain at the battle of Glenlivet. It was now Fraser of Knockie's turn to play the suitor; the widow in gratitude for the valuable services which he had been able to render her agreed to marry him, and the ceremony was duly carried out. In order to prevent future disputes Knockie purchased the claims of the Chalmers family on his wife's estate, and then proceeded to arrange matters with the two daughters of her second husband, Thomas Fraser; for she does not appear to have had any children by William Chalmers. The first Thomas Fraser was killed by Gordon of Gight on the 24th. of December, 1576, as appears from the original retour to his daughters, dated the 1st. of September, 1589, and preserved in the Strichen charter chest. The widow enjoyed the life rent, the fee being left to the children of the marriage, as appears by a Crown charter, dated the 8th. of October, 1573, on which sasine passed on the 5th of November in the same year. A gift of the ward, marriage, relief, and non-entry of the lawful heirs of Thomas Fraser, the second husband, is made by the King to Alexander Hay, Clerk-Registrar, who assigns the same "with haill effects thereof" to Alexander Fraser of Philorth on the 13th. of February, 1578.

In order to carry out effectually the arrangements he had in view Thomas Fraser of Knockie, after having married their mother as her third husband, entered into a contract with Catherine and Violet Fraser, the heirs of his wife's second marriage on the one part, and Alexander Fraser of Philorth, the donator to the ward, marriage, non-entry, and relief, of the two ladies, on the other part, on the following narrative "For so much that the said Catherine and Violet are now in perfect years to be married and they cannot goodly be provided according to their ranks in honourable marriages by reason the said Isabel Forbes, their mother, is life-rentrix of their whole lands and of young years, so that rests little or nothing wherewith they may be publicly tochered, except the expectation of their lands after the decease of their said mother," they therefore became bound, with the consent of Alexander Fraser of Philorth, to be served heirs to their deceased father in the lands of Strichen and immediately to divest themselves of the same in favour of their father-in-law, Thomas Fraser of Knockie, "and his heirs-male lawfully begotten between him and the said Isabel Forbes, their mother, whom failing to his heirs and assignees whomsoever"; and in respect Violet was a minor she was to choose curators, and have her engagements approved of. In consideration of these stipulations Alexander Fraser of Philorth was to be paid 12,000 merks for the transference of his rights; Catharine accepted the sum of 5000 merks Scots" for tochering and providing of her an honourable marriage, "and Violet Fraser, the sum of 3500 merks for" advancement of her to the like marriage and life; and the said Thomas and Isabel oblige them and their foresaids to honourably sustain in meat and clothes the said Catharine and Violet until their lawful marriages." The contract is dated the 8th. of August, 1589, and a decree of the Sheriff Court of Aberdeen, dated the 23rd. of the same month, declares that the selling of the lands of Strichen by the young ladies to their father-in-law was a profitable transaction to them. It is registered at Edinburgh in June, 1615.

In order to complete the transaction fully, the two girls were served heirs to their father on the 1st. of September, 1589, and infeft in the lands, and by a charter dated the 10th of the same month, they, with consent of Violet's curators, for ever dispone to "Thomas Fraser of Knockie" the whole lands and barony of Strichen. He was infeft accordingly on the 13th, and thereafter assumed the designation of "Fraser of Knockie and Baron of Strichen," or Fraser of Knockie and Strichen. He subsequently obtained a ratification from Violet and her curators of her conveyance to him and got both the sisters to concur in a resignation of the estate in his favour, whereupon he expedite a Crown charter of the same to himself, and was infeft in the whole barony of Strichen on the 8th. of December, 1591. But still apprehensive of danger, and determined to make his title as complete as it was possible to make it, he demanded a judicial ratification from the two sisters after both of them attained majority, ratified by a decree of their ages. This was acquiesced in and his right to the

Forbus på Lolland

estate of Strichen was incontestably acknowledged by a deed under Violet Fraser's own hand in December, 1593.

In 1592 Catherine Fraser married William Forbes of Corsinday, with the consent of her mother, father-in-law, and other friends. In 1593 her sister Violet married James Sutherland of Duffus, marriage contract dated the 6th. and 9th. of December in that year.

Alexander Fraser of Philorth discharges Thomas Fraser of Knockie of 200 Scots in full payment of his assignation to the ward and relief of Catherine and Violet, on the 16th. of August, 1590. On the 30th. of May, 1592, Violet Fraser discharges Knockie from a part of her tocher and in the receipt for the same he is designated "ane honourable man, Thomas Fraser, now of Strichen, her father-in-law," and on the 10th of May, 1594, he is granted a full discharge for the whole, 3500 merks, by Violet and her husband, James Sutherland of Duffus.

In March 1595, William Forbes of Corsinday and Catharine Fraser, his wife, discharge Thomas Fraser of Knockie of 5000 merks, being the whole amount of the tocher which he had agreed to pay to her, in exchange for her rights in the lands of Strichen. The same year he is named as one of the arbiters in a deed of submission between Simon, eighth Lord Lovat and John Grant of Freuchie, dated the 13th. of September.*

Thomas has the following charters and writs among many others. One of the lands of Urchany and Fairlie from Hugh Lord Lovat in favour of his brother Thomas Fraser of Knockie, dated the 5th. of November, 1575, and the gift from the same of the ward and non-entry duties of Strathglass and others on the 16th. of February, 1576; a tack by the Vicar of Bonacht, or Bona, of the teinds in 1580; and by the Vicar of Abertarff of his teinds on the 31st. of March in the same year. He has a charter of Kinmylies from Simon, eighth Lord Lovat, to himself and his spouse in which they were both infest on the 15th. of May, 1588; and by a deed dated 1590-91 the same Lord Simon exempts his uncle Thomas Fraser and his tenants from his Lordship's jurisdiction in Inverness-shire. On the 27th. of November, 1588, he has a charter by Lord Simon of the lands of Ballichernoch, and another dated the 26th. of February to himself and Isabel Forbes, his spouse, of Ballichernoch, Urchany, Knockie, and Fairlie. In 1606 he executed a document entitled, " Thomas Fraser of Strichen, his advice and counsel to Thomas Fraser, his son, to be prosecut by him in caice it pleis God that he happen to be the longest levar." His wife, Isabel Forbes, died on the 30th. of November, 1611, and was buried at Beaully. By her he had issue

1. Thomas, his heir and successor.
2. Jean, who married Sir James Stuart of Newton.

She is referred to in an instrument of resignation of Ballichernoch, Knockie, Dallachcappil, Urchany, and Fairlie by Jean Fraser and her husband, Sir James Stuart, knight, in favour of Thomas Fraser of Knockie and Strichen, her father, dated the 3rd. of May, 1606; and again in a charter of the same lands by Simon Lord Lovat, the Quequidem of which narrates that the lands formerly belonged to Jean Fraser, eldest daughter of Thomas Fraser and Isabel Forbes his spouse, and wife of James Stuart of Newton, knight.

3. Magdalen, who, in June 1603, married Hugh Rose, XII. of Kilravock, with issue an only son, Hugh, who carried on the succession, and a daughter, who died young.

"This Magdalen Fraser was a good, religious, and virtuous woman. She was one that, with good countenance, and great discretion, did. entertain comers to the family, whereto in her time there was a great resort." She is mentioned in a charter of the two part lands of Saithly by Thomas Fraser of Knockie and Isabel Forbes, dated the 24th. of October, 1593, in favour of Magdalen Fraser, their second daughter.

Thomas Fraser of Knockie and Strichen died at Inverness on the 2nd. of October, 1612, in the 67th. year of his age, when he was succeeded by his only son.

Forbus på Lolland

Ad. 2.

Hans forældre:

**William, 6th. Laird, married Catherine, daughter of Thomas Fraser of Strichen, and had :
James, the writer of the letters to the 10th. Lord Forbes.**

Ad. 3.

under Lord Forbes, pages 157-159

[75]

Of date in the year 1617 there is a letter from James, younger of Corsindae, to Arthur, Lord Forbes. The letter is dated, London, Aug. 29, 1617, and shows how James Forbes had been trying to push his fortune in the southern Kingdom.

" My verie goode Lord, have been ensucing for two places since I did come into England, quhair of the worst wold have yielded me 80 lib sterling, but altho' I had grypt promesses of noblemen yet the envy of the English crue hes borne me domic in them both, quhairfoir I had recourse to the Florence ambassade & mail acquaintance with him, qua hes given me letters to Florence that (as he has promised) sall get me ane hundred crowns a yeir, as guid clothes as any gentleman of England wears, with my dyet, quhairfoir I am hying me thither so fast as I can. For the supply of the quhilk journey I am forced to have sold such buikes as I haid, at halfrate; so luik for no more letters from me until the tyme I be settled, which I hope sal be sooner than iff I had staid in England.

. . . Ther is no news bot daylie expecting of the King: our Scottisshmen are in verie lyttle regaird among the English and I think more hated now than befoir the King come in England. . . .

Your Lordship's friend my Lord Hay is not yet married, nor will never get my Lord of Northumberland's guidwill to it."

(This refers to the 9th Earl of Northumberland, who had been long imprisoned in the Tower on suspicion of being concerned in the gunpowder plot. His youngest daughter, Lucy, did, in fact, marry James Hay, afterwards 1st. Earl of Carlisle, on November 6th. of this year. She became known as the friend of Strafford.)

" So haveing no more to wreit to yr Lordschíp bot ever wishing yr Lp. and her Lp. in health and wealth, I commít yr Lp. to the protectione of God and rest.

" Yr Lp's servitor to his power "J. Forbes,"

(Letter sealed with a fancy seal—of a heart, etc.)

James Forbes (born 1603) was the eldest son of William, 6th Laird of Corsindae (and nephew of John, who was beheaded), James and three brothers having died without issue and apparently in great financial difficulties - the estate was apprized by Lord Forbes in 1622 and an excambion effected with Balfluir, when a new family of Corsindae arose, by whom the estate was eventually sold to Lord Braco, and disposed of by him to his relative, James Duff, the last representative of whose family recently sold Corsindae to Thomas Innes of Learney. James Forbes seems to have done his best to push his own fortunes.

Early in the year 1621 another letter was received from him addressed:

*" To ye veary noble and
Potent Lord
Lord Forbes
these*

Forbus på Lolland

at Drumíno."

(Indorsed by Lord Forbes " Letter from James Forbes, son to corsindaye wrytin out off Padua in Apryll 1621.")

" My veary good Lord,

" My humble deutie remembered—Please, it is lytle moir as a month sínce I díd wreat to yor Lp. wt. Ho' douglas a broyer of ye Laírd of glenbervy in ye quhílk lettres I have wrethin to your lp of my ententíone and my bypast travaíll, as also of all newes in thoís páirts, to ye qlk lettres I remítt yor. Lp. yet in case my lettres be Laít (qlk I hope not) yor Lp. saíl know tho occasíons haveíng faíllit me to Jerusalem, I am purposed in August to Spáino quher I will stay two monthes to perfyt my Spanís Language and from thence straícht throgh France to England qr I saíl be in ye first fyfteíne dayes of december. I have prayed your Lp. In my uthír lettre to wret to me ye estait of all oy. affairs of fayther, mother and how all hes behaíved them salves, as also luring remembred of ye prouu-ís yor. Lp. maíd to me on Leyth shoír, as alsu oftymes in Edr. to aífl me by counsall and páirt of moyen. So now I request yor. Lp ayd me to persue ye desígne I have in band wt a lytle moyen about a hundreth líb or two hundreth merkes, for I have builded much on yor. Lp. promeís as yor. Lp. knowes I have done befoír. If yor. Lp. faíll me in yís ít haíd beín better for me yor. Lp haíd not beín so kyntl in word and in truth I haíd not buíkled on ít as I have done, yerfoír as yor Lp Loves híis owne honor in kéíping promeís and Loves me in furtheríng my desígne dísapoynt me "ot at thís tyme and sent ít toghéther wt yor. Lp. letters wt. ye salmon schípp and caus be ye moyen of whythaugh gíf ít at París to Mr. James Leyth at quhom I saíl demand ít. I will wreat with ye first occasíon to yor. Lp at moír lenth, quhílle íf I do not, blame want of a bearer and not of a wreatter. howsoever yow saíl heír from me so soone as I com to Londone toghéther wt. my desígne. So haveíng me in all humble dutie recommended to yor. Lp. her Ladíship yor. Lp noble children and all guíd freínds and prayíng yor. Lp. wt, yem all earthlíe contentment and hevínlíe felícítie. I rest

" Yor. goode lordship's

" oune man

" Forbís."

" Padoa thís 22 Apryle 1621

(He was not, of course, entitled to sign in this manner, but the signature is quite clearly written and there is no initial prefixed.)

Han var tjenende hos Gilbert Broun i 1625. Her bliver han "[presganged](#)" (tvangsfjernet / udskrevet) til militærtjeneste sammen med husstandens øvrige mænd, Gilbert Broun og dennes søn Robert Broun. Denne handling foretages af medlemmer fra Rose-Klanen, der ved natligt raid bortfører dem og sælger dem til Captain George Ogilvie for 40 Pund pr. person.

Gilbert Broun formodes at være tilknyttet den skotske evangeliske (jacobite) kirke på bortførelsestidspunktet.

Ad. 4.

Han bliver sammen med masser af andre skotter en del af de lejesoldater, som kommer i tjeneste under Kong Christian IV gennem hans deltagelse i 30-årskrigen (Kejserkrigen 1618-48). Skotterne deltog med flere regimente på Danmarks side i denne krig, sandsynligvis med udgangspunkt fra Glückstadt ved Elben i Tyskland.

Forbus på Lolland

Chr.IV. trækker sig dog hurtigt ud af krigen, allerede 1629 efter freden i Lübeck. Herefter bliver tropperne trukket hjem til Danmark, inkl. de skotske soldater.

James (Jacob) har sikkert deltaget i forsvaret mod svenskerne forskellige steder i Danmark, og sidst måske i forsvaret af Nakskov.

Christian IV var meget imponeret af de skotske soldater, han havde i sin tjeneste, og mange af dem blev tilgodeset med ejendom, skoleuddannelse og officersrang.

Jacob bliver med stor sandsynlighed tildelt fæste på en gård i Meltofte, Halsted sogn, og fæster senere en gård i Ullerslev, Avnede sogn.

Kronen var stort set enejer af godserne Lollands Sønder Herred, dvs. var eksempelvis Halsted Kloster krongods frem til 1718.

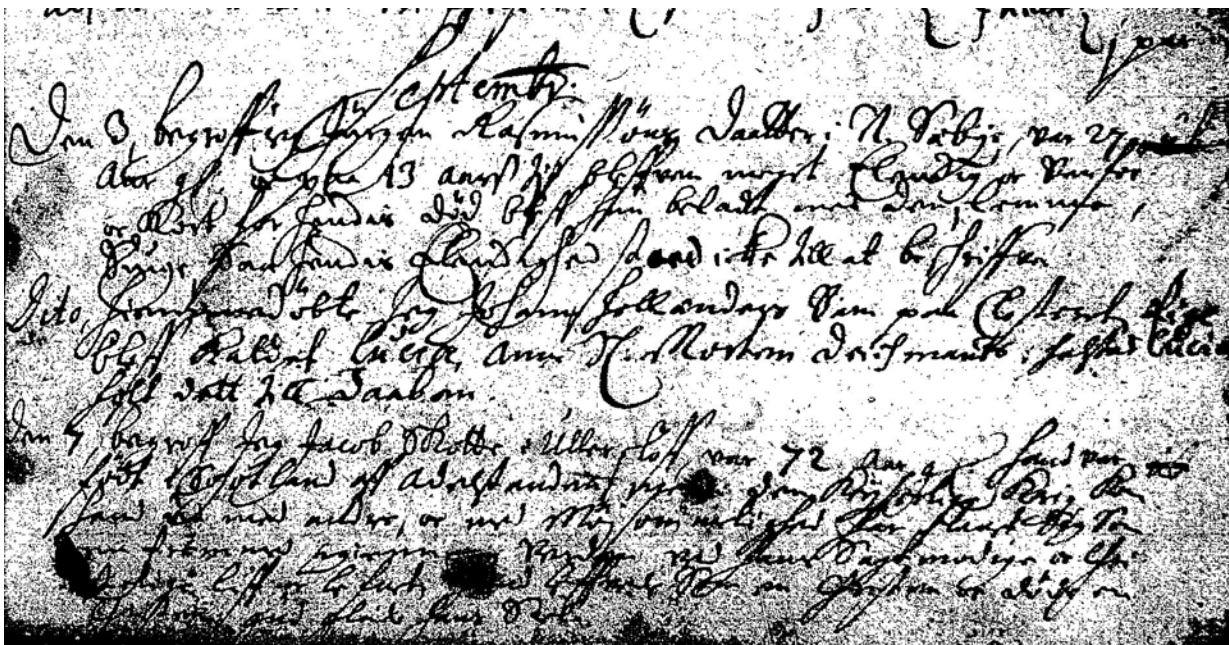
Han er at finde på skatte- og mandtalslister for Halsted Sogn i årene 1658⁽¹⁾ – 59⁽²⁾ – 60⁽³⁾.

I årene 1662⁽⁴⁾ og 1664⁽⁵⁾ findes han som gaardfæster i Ullerslev By, Avnede Sogn; først som fæster sammen med Anders Andersen i 1662, og i 1664 som enefæster af gaarden. Det er måske den samfæstende gaardmands datter Christine, Jacob Skotte gifter sig med.

Kirkebogen for Halsted-Avnede Sogn 1658-1709

Anno 1680, September;

Den 7., begravd Jeg Jacob Skotte i Ullerslöff, var 72 Aar Gl.; hand var født i Skotland af Adelstanden, efter den Kejserslige Krig kom hand her med andre, og med Møjsommelighed har hand stridt sig som en Fremmed igennem Verden ved Hans Sagtmodige og Christelige Liff og Lefned, hand levede som en Christen og døde som Christen, - gud glæde hans Sjæl.

Ad. 5.

Ifølge en håndskrevet slægtsbog: af diakonisse Johanne Kristine Andersen, samt Ernst Robert Andersen og Thora Ingeborg Andersen (alle søskende)

Jacob Forbus, født adelig 1608 på godset Forbes i Aberdeen.

Kom i 1626 som 18 årig her til Landet.

Boede den første Tid hos "Hans Madzon udi Thielegade i Nacschou"

Forbus på Lolland

*Før 1658 havde han en Fæstegård i Meltofte,
Senere en større gård i Ullerslev.*

Ad. 6

Hans hustruer kendes endnu ikke.

Ad. 7.

Jacob Skotte's børn:

Jens Jacobsen Forbus, omkr. 1642

Jacob Jacobsen Forbus, omkr. 1644

Margrethe Jacobsdatter Forbus, omkr. 1646

*Niels Jacobsen Forbus, omkr. 1648 – **Fæstebonde under Øllingesøegaard***

Cathrine Jacobsdatter Forbus, omkr. 1650

*Hans Jacobsen Forbus, omkr. 1650 - **Kromand i Stokkemarke***

Jochim Jacobsen Frobøs

Iflg. Halsted-Avnede kirkebog 1658-1708:

Jacob Skottes ældste Datter, begr. 23.1.1666

Jacob Skottes Datter, født ca. 1656, begr. 13.8.1666, 10 år gl.

Maren Jacobsdatter, døbt 28.4.1661, begr. 2.2.1683, 21 år gl. (gift 23.5.1681 med Jørgen Knudsen i Ø. Avnede)

Jacob Jacobsen, født i Ullerslev, døbt 12.4.1667

Christen Jacobsen, født ca. 1676, begr. 11.8.1682 i kirken, 6 år gl. "Salig Jacob Skottes mindste".

Kancelliets Brevbøger 1645

22. **juli (Kbhvn.)** Miss. til rigens råd, som var til stede. Eftersom kongen erfarer, at sygdom fluks begynder blandt oberstløjtnant Hendrick Sandbiergs og **kaptajn Forbidts** folk på flåden, skal de gøre den anordning, at Hendrick Sandbierg hver ugedag afløser 100 mand af sine folk på flåden og i deres sted kommanderer lige så mange dertil, de 45 mand af **kaptajn Forbidtz'** folk skal afløses og indkvarteres på Christianshavn, og lige så mange af de ny gevorbne, som nu er indkvarteret der skal kommanderes ud på flåden i deres sted.

Sj. T.28,402b.f.

26. **juli (Kbhvn.)** Knud Wlfeld fik brev at gøre den anordning, at Henning Quidtzows kompagni straks forfølger sig på flåden og forbliver der 14 dages tid, hvorefter lige så mange af oberst Rauchheupts regimentskal afløse dem og forblive lige så længe på flåden, hvilket og s&sidenskal forfølge og kontinueres således af fornævnte Rauchheupts regiment. I lige måde at han med forderligste skal mønstre det folk, som **kaptajn Forbidtz** har hvervet så vel som det, som nylig er ankommet fra Danzig, og give dem deres mønster måned og fornøden gevær.

Udt. i Sj. T. 28, 404b.f.

31. juli (-)

Peder Jensen Smid, borger i Roskilde fik bevilling til at ægte Inger Jensdatter, med hvem han i sit ægteskab tilforn har avlet et barn, eftersom han dog har aftinget for samme forseelse.

Udt. i Sj. R. 21, 378.

Forbus på Lolland

Gelles Lennertson fik skibskaptajns bestalling, formula consveta, han skal have til årlig besolding 400 rdlr. og to sædvanlige hofklædninger, besoldingen begynder 7. juni indeværende år.

Udt. i Sj.R. 21, 378.

Arndt von der Kula fik brev at hidskikke så mange bøsseskytter til Tøjhuset, som kan undværes på Kronborg, der eragtes ikke så mange fornøden, som nu findes, eftersom en del grove stykker er hidført fra Kronborg.

Udt.iSj.T.28,406b.

Arndt von der Kula fik brev at tilskikke den polske gesandt, Denhoff, vildt og fersk fisk til forferskning, dersom han blev opholdt af vinden.

Udt.iSj.T.28,406b.

Jockum Giersdorph fik brev at gøre den anordning straks, at **kaptajn Forbidtz'** underhavende folk, af hvilke en del ligger i Christianshavn og en del i Helsingør, igen bliver samlet og skaffes kvarter og underhold i Christianshavn.

Udt. i Sj. T. 28, 406b. (Tr. KD.V,286).

Miss.. til *Vincentz Stensen* og Falch Giøe Hendrichsen. For nogen tid siden er de blevet forordnet at være kommissarier på skiftet efter Sti Pors. Kongen er farer nu, at Sti Porses efterlever.

T. Riis, Should Auld Acquaintance Be Forgot

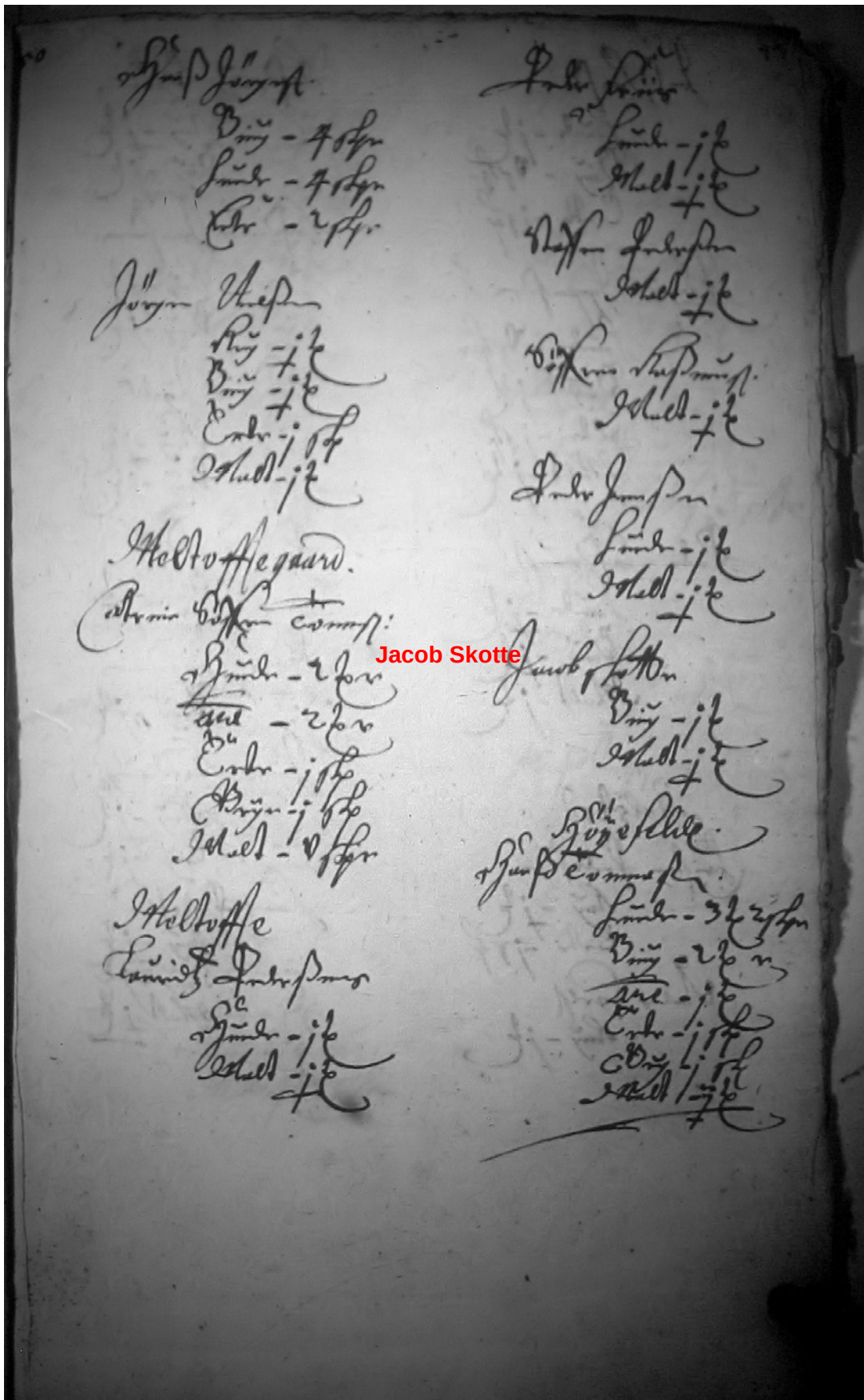
A captain Forbes came to Roskilde with fifty men and informed Niels Trolle, lensmand of Roskilde, that a Dutch convoy had just arrived at Elsinore. His men were garrisoned at Elsinore, and at Christianshavn in July 1645, when he recruited new soldiers. He appears to have been attached to the navy.

"T. Riis, Should Auld Acquaintance Be Forgot (Odense, 1988), II, p.144 (RA. Da. Kanc. B 160 Indlæg 5/6/1645, Niels Trolle to Otte Krag)."

(1.

1658

Jacob Skotte

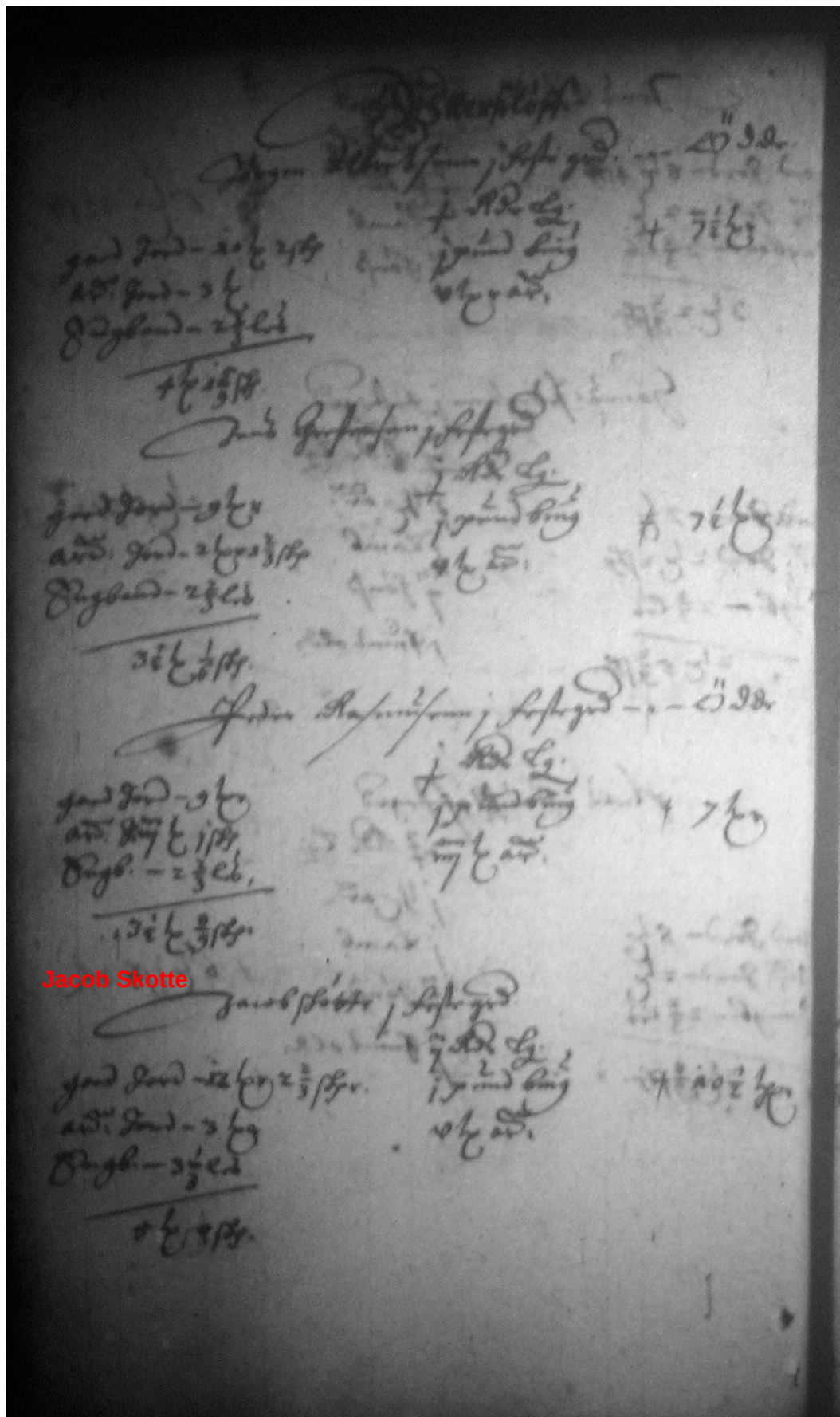
Side 14 af 37

(4.
1662

Jacob Skotte

Jacob Skotte

Jacob Skotte

(5.

Jacob Skotte

1664

The register of Privy Council of Scotland ser. 2, vol. VIII, pg. 431

345.

Supplication by Margaret Steill, spouse to Gilbert Broun, messenger, as follows: - In May last Nicoll Rose of Aflossen, accompanied with Thomas Ferquharson, his son-in-law, Duncan Rose, servitor to the said Nicoll, James Allane in Afflossen, George Lindsay there, James Grant in, and James Rose in....., came by way of hamesuckin, "under cloud and silence of night about night, to my said husbands duelling house and quhair we with Robert Broun, my sone, and James Forbes, our servitour, and the rest of our famelie wer all in our beds takand the nightis rest under his Majesteis protectioun and peace, and thair violentlie brak and dang up our doores, enterit in within our said house upoun us and first patt violent hand in my said husband his persone and after thay had schamefullie and cruellie straikin and dang bothe him and me and had medlit with the haill goods and gear being in our said house, quhilkis thay caryed away with thame, thay then not onlie violentlie and perforce caryed and tooke away with thame my said husband, bot also my said sone and servand and sold and delyverit thame all thrie to Captane George Ogilvie for the soume of fourtie pundis the peece be whome thay wer imbarqued and transported to Germany for the service of the King of Denmark in his warres." She craves summons against them.

[On the back]

"Apud Edinburgh, nono Novembris, 1627. Fiat ut petitur.

(Signed) Geo. Gancell 8th., I.P.D"

Steve Murdoch: Britain, Denmark-Norway and the House of Stuart 1603-1660 (pg. 214-215).

Christian IV was particularly impressed with the Scottish troops and, according to Monro, he favoured Scottish troops above any other nationality, even Danes. Christian wrote to Charles I praising them and adding that 'these soldiours of the Scottish nation whom wee have employed, have served us so faithfully, that if wee could obtaine more from your majestie, we would most willingly accept them'.

In recognition of Mackay's service, Christian IV arranged for Mackay's sons to attend the academy of Sorø at his own expense.

Elsewhere in the Danish army, Scots were being rewarded for their service in other ways. In December 1627, Christian IV named three new 'General Commissioners' for the regions of Skåne, Halland and Blekinge. Alexander Lindsay Lord Spynie had the honour of being appointed to that position in Skåne. In addition to assuming overall command of the garrisons in their regions, they were also responsible for the defence of the countryside surrounding them. Good relations were also to be maintained between the soldiers and civilians. To ensure the preservation of discipline Courts of Justice, war trials and executions arising from them were to be held on a weekly basis. We know from other royal missives that Scottish regiments comprised the majority of Spynie's garrisons, but that he also had 250 Danish soldiers under his command in 1628 as replacements for his casualties. These, the king insisted, were to be accommodated as comfortably as the Scots!

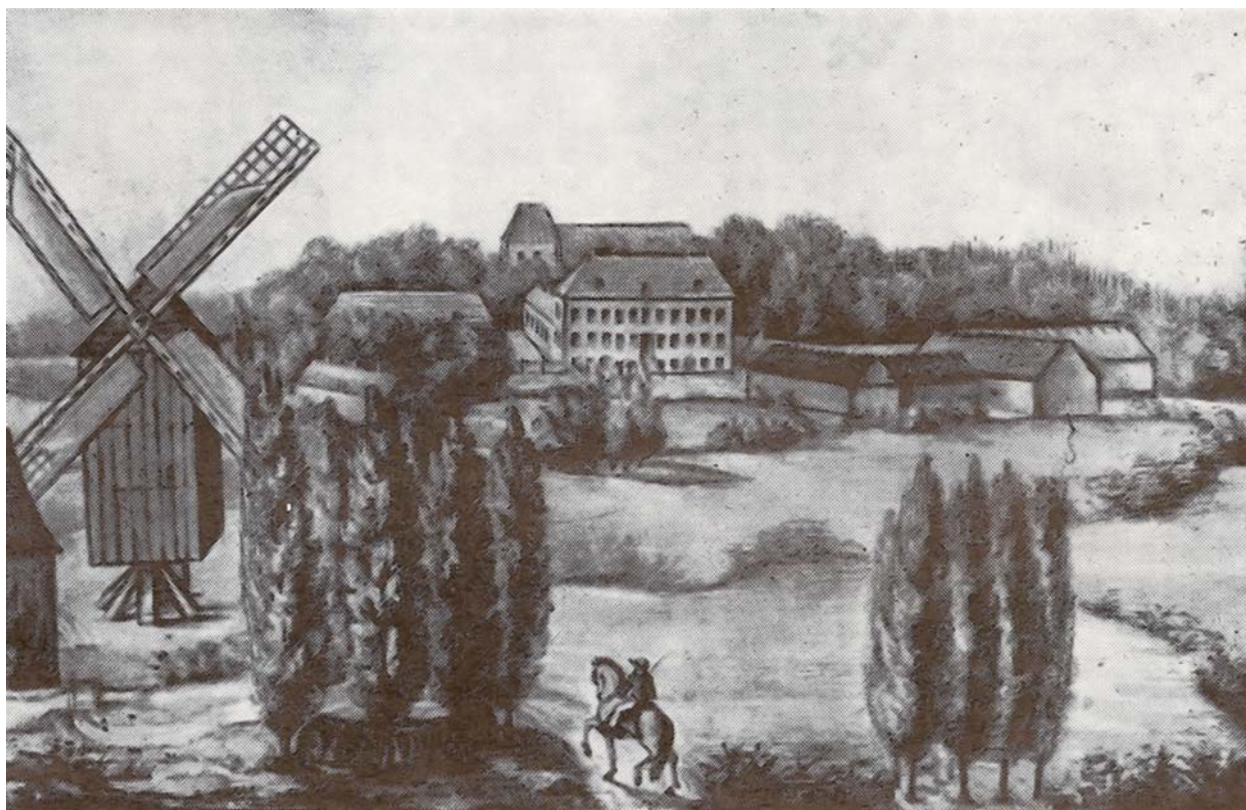
Steve Murdoch: Britain, Denmark-Norway and the House of Stuart 1603-1660 (pg. 198-199).

Christian's navy fulfilled its function quite effectively during this period. The most significant military successes throughout Kejserkrig must include the defence of the Danish archipelago in 1628-1629, and that was accomplished because of the navy. During this time, Scots were drafted into Danish-Norwegian naval service in one of the very last offensive actions attempted during the

Forbus på Lolland

war. Scottish companies under captains Forbes and Stewart were drafted into the fleet to serve as marines to take part in an assault on Holstein but the mission was halted by the negotiations at Lübeck.

Halstedkloster 1750

Halsted Kloster Gods er på 2251 hektar med *Bøtøgård*, *Skelstofte*, *Hellingegården*, *Højfjeldegård*, *Vesterborggård*, *Charlottenlund* og *Sønderborggård*

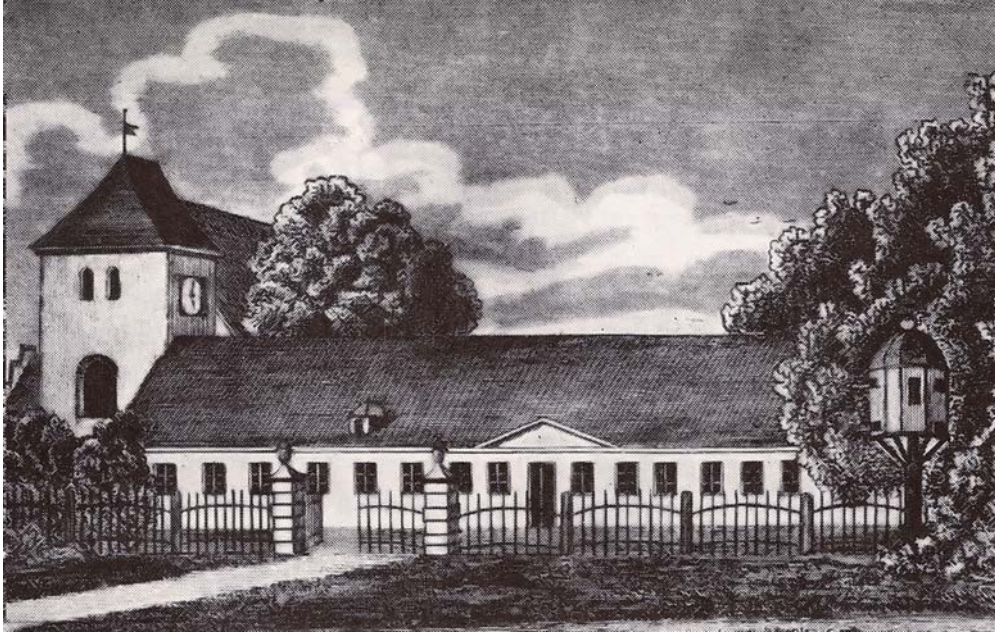
Ejere af Halsted Kloster:

Ejere af Halsted Kloster:

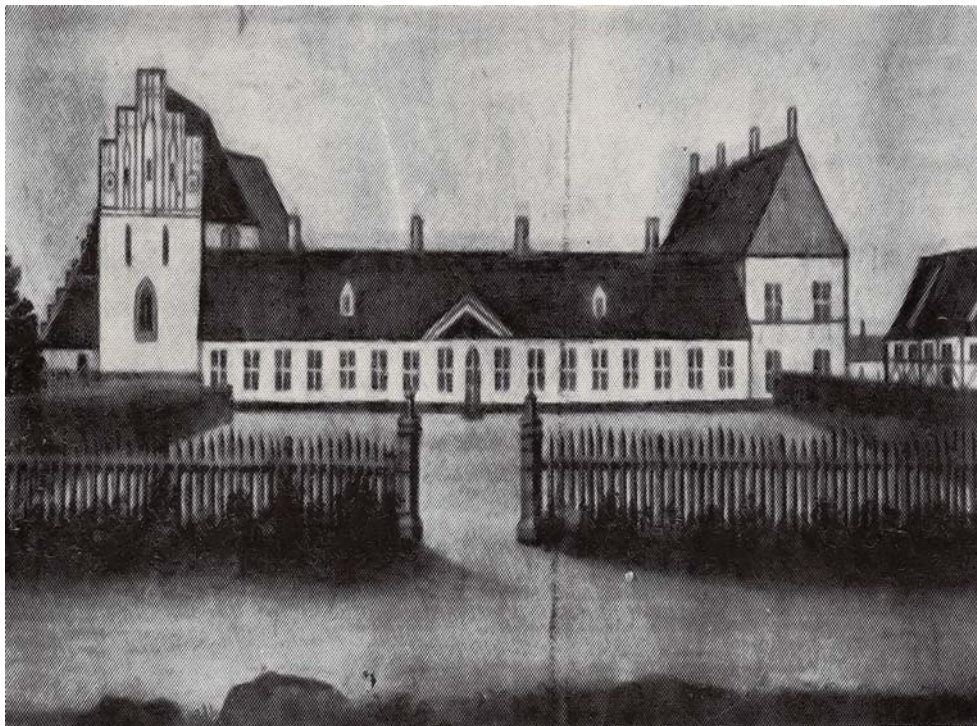
- (1231-1305) Kronen
 - (1305-1536) Halsted Kloster
 - (1536-1718) Kronen
 - (1718-1726) Jens baron Juel-Vind
 - (1726-1738) Ide Helle Margrethe Frederiksdatter Krag gift Juel-Vind
 - (1738-1776) Jens baron Krag-Juel-Vind
 - (1776-1799) Sophie Magdalene Carlsdatter von Gram gift Krag-Juel-Vind
 - (1799-1815) Frederik Carl baron Krag-Juel-Vind
 - (1815-1838) Carl Ludvig baron Krag-Juel-Vind-Frijs
 - (1838-1885) Frederik Julius greve Krag-Juel-Vind-Frijs
 - (1885-1907) Jens Christian greve Krag-Juel-Vind-Frijs
 - (1907-1926) Frederik lensgreve Krag-Juel-Vind-Frijs
 - (1926-1959) Niels lensgreve Krag-Juel-Vind-Frijs
 - (1959-) Mogens Erhard Frederik greve Krag-Juel-Vind-Frijs
-

Forbus på Lolland

Juellinge / Halsted kloster

Halstedkloster 1750

Forbus på Lolland

Halstedkloster 1840

Nogle få kilometer fra Nakskov, lige ved hovedvejen Nakskov - Maribo, ligger i Halsted sogn det minderige Halsted Kloster.

Klostret's historie går tilbage til 600-tallet e. Kristi. Før klostertiden var Halsted Kloster krongods, også kaldet Kongeleve, og nævnes i Valdemar Sejrs jordebog fra 1231. Kirken var allerede bygget på det tidspunkt. Selve klostret synes at være grundlagt af Erik Plovpenning's datter Jutta, der 1284 ved et mageskifte med Erik Glipping, erhvervede al dennes gods i Halsted. Store historiske begivenheder er ikke sket i og omkring Halsted Kloster. 1510 afbrændte Lybækkerne Nakskov og herfra sejlede de op ad fjorden, som dengang gik helt op til Halsted. Herefter forbliver Halsted Kloster i kirkens eje (Benediktinerkloster) til reformation 1536, hvorefter Halsted Kloster atter overgår til kronen.

Fra 1536 - 1721 var Halsted Kloster diverse enkedronninger og kronprinsers pension og krongodset blev bestyret af diverse landsmænd.

Det gik med klostergodset her som så mange andre steder, det omdannedes til et kongeligt Len med en lensmand, der som regel skulle have så meget ud af Lenet som muligt. Den berømte Peder Oxe fra Nielstrup var Lensmand i 2 perioder, han var en af de hårde Lensmænd. Efter ham kom der flere Lensmænd, nogle gode og nogle mindre gode. Da Frederik 2. døde, fik hans enke, Dronning Sofie, Lolland-Falster som Len. Hun sørgede for en gennemgribende restaurering og der blev bygget en helt ny sydføj i 2 stokværk.

Ved enevældens indførelse var det slut med Lensmandsperioden. Den havde ikke været til gavn for Halsted Kloster, bygningerne var forfaldne, jorden udpint og bønderne forarmede. Efter at bygningerne var blevet istandsat, ville Kongen mageskifte med Baroniet Juellinge på Sjælland. 1719 overtog Kongen Juellinge mens Baron Jens Juel Vind overtog Halsted Kloster. 2 år senere ophøjedes det gamle klostergoods til et Baroni og navnet Juellinge overførtes herefter til det lollandske gods.

Juellinge har siden tilhørt slægten Krag Juel Vind Frijs. 1847- 49 opførtes den nuværende hovedbygning og den gamle kirke blev i årene 1868 - 77 restaureret, så den nu fremstår som den smukkeste kirke på Lolland.

Forbus på Lolland

1921 overgik Baroniet til fri ejendom. Baroniet blev ophævet og man genindførte det gamle historiske navn Halsted Kloster.

Frederik 2.

(1. juli 1534 - 4. april 1588 søn af (senere) kong Christian 3. og Dorothea af Sachsen-Lauenburg, blev født på Haderslevhus. Konge af Danmark og Norge 1559-1588 af den oldenborgske slægt. Efter faderens sejr i "Grevens Fejde" blev Frederik i 1536 valgt som tronfølger med titel af prins af Danmark. Da faren døde i 1559 underskrev Frederik håndfæstningen og satte sig på tronen.

Den 20. juli 1572 blev han viet til sin 15-årige kusine, Sophie af Mecklenburg, som var 23 år yngre, (1557 - 1631). Han havde været forelsket i adelsfrøkenen Anne Hardenberg. Men dels var Anne Hardenberg lovet væk til anden side, og dels fandt man ikke forbindelsen fyrstelig nok. I det 14 år lange ægteskab mellem Frederik 2. og Sophie blev født syv børn.

I 1559 erobrede han Ditmarsken sammen med farbroderen Hertug Adolf af Gottorp. Ellers var de første år af hans regeringsperiode præget af et stort modsætningsforhold til Sverige. Frederik 2. magtede ikke at realisere sine militære planer under Den Nordiske Syvårskrig 1563-1570. Frederik 2. havde regnet med, at han med sine tyske lejetropper hurtigt kunne vinde krigen mod svenskerne. Men på grund af dårligt organiseret forsyningssystem måtte man standse fremrykningen mod Stockholm og gå i vinterkvarter i Skåne. Året efter var det svenskerne, der havde initiativet, og de trængte ind i Norge flere steder og hærgede også i Halland og Blekinge. Men på sommeren rejste Frederik 2. et lån til at finansiere planerne om et angreb på Stockholm. Det blev en fuldstændig fiasko, og hæren måtte trække sig tilbage. Da et nyt forsøg i oktober led samme skæbne, var Rigsrådet ved at miste tålmodigheden. Til sidst så Frederik 2. sig nødsaget til at hjemkalde sin

Forbus på Lolland

faders gamle uven, Peder Oxe. Peder Oxe mistede Christian 3.'s gunst i 1556 og blev tvunget til at tage ophold i udlandet. Ved Christian 3.'s død blev alle Peder Oxe's ejendomme konfiskeret. Peder Oxe havde flere gange uden held forsøgt at blive taget til nåde igen, men nu fik han frit lejde og rejste til Danmark, hvor han blev forsonet med Frederik 2. Peder Oxe blev igen medlem af rigsrådet og fik Vordingborg Slot som len og sit konfiskerede gods tilbage. Året efter blev han udnævnt til rigshofmester og medvirkede i de følgende år til at bringe de danske statsfinanser på fode igen. Herefter var det i realiteten Rigsrådet med Peder Oxe i spidsen der styrede landet. Det lykkedes Peder Oxe at overtale adelen til at bære en større del af de økonomiske byrder, og han tredoblede Øresundstolden. Ved fredsslutningen i Stettin i 1570 var Danmark fortsat den mest magtfulde stat i Norden.

Efter krigen kastede kongen sig over slotsbyggeri. For at kontrollere sejladsen på Øresund og sikre indtægterne fra Øresundstolden byggede han 1574-84 Nordens stærkeste fæstning, Kronborg, fra indtægterne fra den forhøjede Øresundstold. Ved talrige mageskifter med adelen samledes krongodset, så det blev mere rentabelt - og kongen fik et sammenhængende jagtterræn.

I 1560 mageskiftede Frederik sig til den nordsjællandske hovedgård Hillerødsholm, og han ombyggede gården til et slot, Frederiksborg.

Frederik 2. døde 54 år gammel på Antvorskov Kloster den 4. april 1588. I sin ligprædiken sagde præsten Anders Sørensen Vedel med rene ord, at kongens død måtte tilskrives et umådeholdent spiritusforbrug. Han blev gravsat i Roskilde Domkirke.

Sophie af Mecklenburg,

(4. september 1557 - 4. oktober 1631 blev 15 år gammel viet til Frederik 2. Hun var datter af hertug Ulrik af Mecklenburg-Schwerin og Elisabeth af Danmark, (1524 - 1586). Vielsen fandt sted 20. juli 1572.

Børn:

Elisabeth (1573-1626), i 1590 gift med hertug Henrik Julius af Braunschweig-Wolfenbüttel (1564-1613).

Anna (1574-1619), i 1589 gift med Jakob 6. af Skotland.

Christian (1577-1648), konge af Danmark 1588-1648.

Ulrik af Slesvig-Holsten (1578-1624), gift med Katharina Hahn.

Augusta (1580-1639), i 1596 gift med hertug Johan Adolf af Gottorp (1575-1616).

Hedevig (1575-1616), i 1602 gift med kurfyrst Christian 2. af Sachsen (1583-1611).

Hans (1583-1611).

I sine dagbogsnotater omtaler Frederik 2. ægtefællen som "min Soffye". Hun fulgte ham på rejser rundt i landet, men blandede sig aldrig i regeringssager. Hun samlede på folkeviser, og tilskyndede Anders Sørensen Vedel til udgivelse af Danske Viser.

Som 31-årig blev dronning Sophie enke. Sønnen Christian var kun 11 år gammel og for ung til at overtage tronen. Der blev derfor indsat et formynderstyre. Forholdet mellem enkedronningen og rigsrådet var dårligt. Efter Frederik 2.s død blandede hun sig politisk. Hun prøvede energisk - som så mange dronninger før hende - efter tysk arveskik at skaffe sine yngre sønner andel i hertugdømmerne. I 1594 blev hun tvunget til at trække sig tilbage til sit enkesæde på Nykøbing Slot

på Falster. Enkedronningens økonomiske evner som godsbesidder medførte, at hun efterlod en stor arv. Hun er begravet i Roskilde Domkirke.

Christian 4.

(12. april 1577 - 28. februar 1648), søn af Frederik 2. og dronning Sophie af Mecklenburg, født på Frederiksborg Slot. Konge af Danmark-Norge (1588 - 1648) af den oldenborgske slægt. Ved faderens død i 1588 blev en formynderregering bestående af 4 rigsrådsmedlemmer indsat af Rigsrådet til at regere for den mindreårige konge. Først den 29. august 1596 blev Christian kronet til konge efter at have underskrevet sin håndfæstning.

Giftermål, elskerinder og børn

Det følgende år den 27. november 1597 blev han gift med Anna **Cathrine af Brandenburg** (1575-1612). Det er ikke fuldstændig afklaret, hvor mange elskerinder han havde, men det vides med sikkerhed, at han fik mindst 23 børn (8 døde i barndommen). Med dronningen fik han seks børn, deriblandt den valgte tronfølger prins Christian (1603-47) (hyldet som "udvalgt prins" 15. marts 1610) og den senere kong Frederik 3.

Allerede inden dronningens død i 1612 havde kongen indledt et forhold til **Kirsten Madsdatter** og fået sønnen

Christian Ulrik Gyldenløve. Med Karen Andersdatter fik han to (måske tre) børn, hvoraf kun Hans Ulrik Gyldenløve nåede voksenalder.

Med **Kirsten Munk**, som han iflg. egen dagbogsoptegnelse giftede sig med til venstre hånd 31. december 1615, blev han far til 11 eller 12 børn (den yngste, Dorothea Elisabeth ("den kasserede frøken"), ville han ikke vedkende sig faderskabet til). Blandt de øvrige børn af Kirsten Munk er bl.a. Leonora Christina, der som 15-årig blev gift med hofjunker, senere rigshofmester Corfitz Ulfeldt. Kongens og Kirstens mangeårige, stormfulde forhold endte med skilsmisse i 1628 i gensidig bitterhed og med anklager om utroskab.

Sit livs længste forhold havde kongen til **Vibeke Kruse**, som han levede sammen med fra 1629 og til sin død. De fik sammen to børn, Ulrik Christian Gyldenløve og Elisabeth Sofie. En norsk tradition hævder endvidere, at Christian 4. 1617 fik en datter, Alhed Povelse (1617-1690), sammen med den dansk-norske adelsdame Ingeborg Andersdatter Huitfeldt.

Christian 4. har sandsynligvis flere ukendte faderskaber, men der findes ikke historisk dokumentation for disse kongelige romancer. Det horoskop, Tycho Brahe satte op ved Christian 4.s fødsel, forudsagde, at han ville blive en vellidt og retskaffen konge og en stor kriger, men med anlæg for et dydigt liv, så han ville næppe få børn - og deri tog Brahe altså meget fejl.

Forbus på Lolland

Økonomisk politik

Økonomisk førte Christian 4. en merkantilistisk politik. Han tildelte købstæder handelsmonopoler, oprettede det islandske, det grønlandske og det ostindiske handelskompagni, og i 1616 erhvervede han kolonien Trankebar. I 1619 sendte kongen Jens Munk af sted med fregatten Enhjørningen og jagten Lamprenen for at finde søvejen til Indien og Kina nord om Canada ("Nordvestpassagen"). Inden afrejsen talte kongen selv under en gudstjeneste i Holmens Kirke til de 64 mand, der skulle afsted.

Krigsførelse

Men kongen havde ambitioner om at gøre Danmark-Norge til Nordeuropas stærkeste magt politisk, økonomisk og militært, men havde samtidig store problemer bare med at bevare den danske førerstilling i Norden, hvor svenskerne førte en kraftig ekspansionspolitik. Flåden blev kraftigt udbygget, men Danmark opnåede aldrig at få en bondehær, som kunne stå mål med den svenske. Kalmarkrigen fra 1611-1613, som måtte føres med dyrt betalte lejetropper, førte ikke til noget resultat, da de to lande var meget jævnbyrdige.

30-årskrigen

I starten af 1620'erne forsøgte kongen at drage Danmark ind i det, der senere skulle blive kendt som Trediveårskrigen. Gentagne gange afslog rigsrådet dette bl.a. med henvisning til, at den tyske kejser var for mægtig til, at det danske rige havde råd til en sådan krig. Rigsrådet var desuden betænkeligt ved svenskernes position i sagen og frygtede, at de kunne finde på at angribe landet, hvis det kom til at gå Danmark skidt i den tyske religionskrig. I marts 1625 valgte kongen at gå uden om rigsrådet; hans position som hertug af Holsten var uafhængig af den danske krone og dermed rigsrådet, og i kraft af dette blev han d. 26. marts valgt til "kredsoberst" (militær øverstkommanderende) for den nedersaksiske kreds. Efter et års kamp frem og tilbage sluttede eventyret brat d. 17. august 1626, da kongens hær næsten blev udslettet i et slag uden for Lutter am Barenberg. Kongens foretagende endte dermed i fiasko og medførte, at Danmark officielt blev inddraget i Trediveårskrigen, da kejserens tropper, under general Wallenstein, året efter invaderede og udplyndrede Jylland. Efter at have narret den tyske kejser til at tro, at Danmark var på vej ind i en alliance med Sverige, lykkedes det i maj 1629 ved Lübeck at få forhandlet sig frem til fred og tilbagegivelse af Jylland til Danmark, samt Slesvig og Holsten til kongen, mod at han lovede aldrig igen at blande sig i tyske anliggender. Kongen fik i samme forbindelse én million rigsdaler af rigsrådet for at skrive under på fredsaftalen. De så det som en bedre investering end at risikere, at kongen ville føre krigen videre.

Torstensonkrigen

I 1643 forsøgte svenskerne gennem en knibtangsmanøvre at rette et dødsstød mod Danmark, og uden krigserklæring rykkede den svenske feltmarskal Lennart Torstenson sydfra ind i Jylland, og feltmarskal Gustav Horn nordfra ind i Skånelandene. Dermed var Torstenson-Krigen og Horns krig indledt, den krig, hvor den 67-årige Christian 4. i 1644 ledede et søslag på Kolberger Heide. Det var under dette søslag, at kongen mistede synet på sit ene øje, da en svensk kugle ramte en kanon på det danske flagskib Trefoldigheden.

Krigen endte atter med et nederlag, og med Freden ved Brömsebro ophørte den danske dominans i Norden, og Christian 4. måtte herefter i større udstrækning rette sig efter Rigsrådet.

Eftermæle

Våbenskjolde for Christian 4 og dronning Anna Cathrine fra Kompagniporten i Flensborg. Selv om hans regeringstid var præget af militære nederlag og økonomisk tilbagegang, fremstår Christian 4. som en af de mest fremtrædende, elskede og beundrede konger i rækken. Det skyldes ikke mindst de mange byer, han anlagde i sin tid: Christianshavn, Christianstad i Skåne og Christianopol i Blekinge, Christiania (Oslo), Kongsberg og Christianssand (Kristiansand) i Norge,

Forbus på Lolland

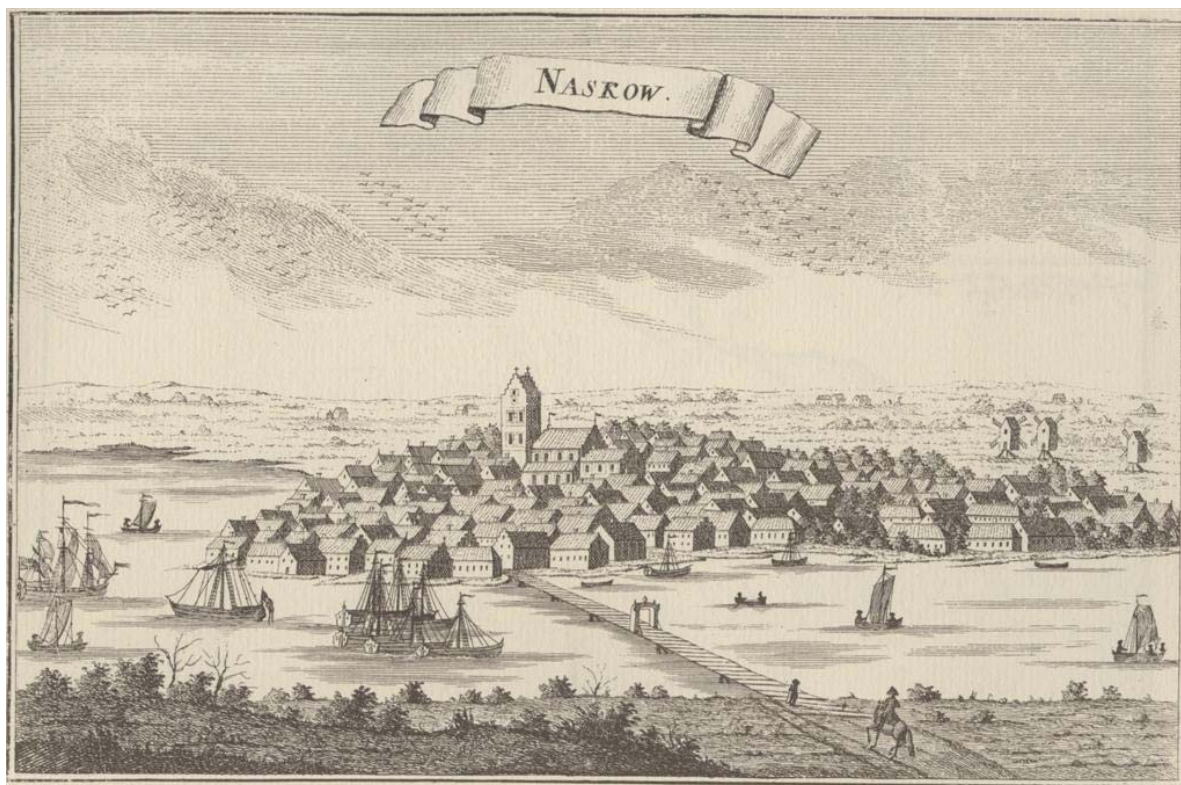
og Glückstadt i Holsten. Byerne var anlagt efter renæssancetidens idealer, hvor gaderne ligger vinkelret på hinanden. I København efterlod han mange smukke bygningsværker som Børsen, Holmens Kirke, Rosenborg slot, Regensen, Trinitatis Kirke med Rundetårn, der var indrettet som observatorium og udført i mursten i rødt og gult (oldenborgernes egne farver), Nyboder, Proviantgården og Tøjhuset. Desuden lod han Frederiksborg Slot ved Hillerød ombygge til et smukt renæssanceslot. Dermed blev Christian 4. utvivlsomt den største byggherre, der har været i Norden. Oprindeligt havde han planlagt en urbs novae (= ny by) med et rundt torv i midten, omgivet af 16 tilhørende gader anlagt i stjerneform. Kirken Sankt Anna Rotunda ville blive Nordeuropas største kirke, en værdig, protestantisk modvægt til Peterskirken, men den blev aldrig bygget færdig. Det blev derimod Tøjhusgraven (i dag bibliotekshaven), oprindeligt et stort bassin lukket ud mod havnen af en fæstningsmur og en lagerbygning, Galejhuset. Udenfor i vandet stod byens vartegn, en enorm søjle med Leda og svanen i omfavnelse. Christian 4. døde den 28. februar 1648 på sit elskede Rosenborg Slot og blev gravsat i Roskilde Domkirke. Han efterfulgtes af sin næstældste søn Frederik 3.

Efter det danske nederlag i 30 årskrigen, hvor Wallenstein uhindret kunne trænge op i Jylland, indså man nødvendigheden af en stærk fæstning, der kunne beskytte Jylland og sikre overfarten til Fyn. Dette var grundlaget for opførelsen af fæstningen Frederiksodde. (senere Fredericia) . 30 årskrigen var en europæisk storkrig (1618-48). Den startede især som en religionskrig indenfor det Tyske rige, men var også en kamp om magtfordelingen mellem kejseren og de tyske enkeltstater (kurfyrsterne). Efterhånden blev den også en krig om østersøherredømmet samt et led i den lange strid mellem Habsburgerne og Frankrig og i "Firsårskrigen" mellem Nederland og Spanien. Kejseren var krigsdeltager alle 30 år. Hans modstandere og allierede vekslede. Efter hovedmodstanderne kan krigen deles i fire faser:

- **Den Bøhmisk-Pfalziske**
- **Den danske**
- **Den svenske**
- **Den fransk-svenske.**

Med Christian IV's indgriben i 1625 begyndte 30-årskrigen 2. fase som i Danmark kaldtes for Kejserkrigen. Christian IV blev afgørende slået af Tilly i 1626 ved Lutter am Barenberg, hvorefter Nordyskland og Jylland blev erobret og hærget af Wallenstein. Dennes plan om at overtage Østersøherredømmet strandede dog, og Danmark slap billigt ud af krigen ved Freden i Lübeck 1629.

Forbus på Lolland

Første Svenskekrig 1657-1658

De naturgivne forudsætninger for en befæstning af Nakskov var gode. Der var mod nord Byfogedsøen og lave områder der sandsynligvis lå hen som enge, og mod syd og vest var der lavvandede dele af fjorden. Det var derfor kun stykket mod nordøst og nordvest der krævede egentlige fæstningsbyggerier. Som det ses på Reesens plan, blev der anlagt to buede voldstykker, den ene hvor Nørrevold løber i dag, og den anden ad linien Jernbanegade, Nygade og Nybrogade.

Fæstningen skulle komme til at stå sin prøve under Svenskekrigene. I 1657 erklærede den danske konge krig mod Sverige, og man satte landet på krigsfod. Også Nakskov fæstning blev gjort klar. Der kom kanoner fra Norge og København, således at der i alt var 45 stk. på volden. Ammunitionen var også tilstede, og forsvarsstyrken bestod af matroser fra den vinteroplagte flåde, et af kongens livkompagnier, nogle gønger og nogle ryttersoldater uden heste. Sammen med borgervæbningen og landsstormen af bønder fra oplandet udgjorde den i alt ca. 2500 mand. Vinteren mellem 1657 og 1658 var usædvanlig hård, og det blev muligt for den svenske hær at marchere over isen fra Jylland til Fyn og Langeland og videre til Lolland. Den 5. februar ankom svenskekongen Carl X Gustav hertil. Kommandanten i Nakskov, Oberst Edmond, havde, da han blev klar over, at svenskerne var på vej, forsøgt at rydde fæstningens forterræn for lettere at kunne beskyde fjenden under en belejring. Rydningen blev dog ikke til meget. Flere af byens toneangivende borgere havde marker og lader her, så de var bl. a. af denne grund ikke så interesserede i en indeslutning og eventuel storm. Rygterne om Fredericias erobring og plyndring året før gjorde indstillingen hos borgerskabet defeatistisk, og med den ene af borgmestrene, Peder Mortensen, i spidsen, nægtede de at huse og bespise de indkaldte bønder. Dette kan ses som led i en plan, der var begyndt at spire. Byen skulle overgives uden kamp, således at borgernes værdier ikke gik tabt.

Om formiddagen den 6. februar viste en svensk patrulje sig foran byen, hvad der førte til yderligere rygtedannelse og modvilje mod forsvaret. Klokkeren tre om eftermiddagen kom en svensk trompeter og opfordrede byen til overgivelse; men oberst Edmond svarede ham, at han ville give

Forbus på Lolland

svenskekeonge "krudt og kugler og spidsen af sværdet." Dette svar behagede ikke borgerne, og de var nu yderligere bange for at det fornærmende svar ville føre til en hårdere behandling hvis byen blev erobret efter en kamp. En mindre kreds mødtes hos borgmesteren og sammensatte et brev til Carl Gustav med en undskyldning for behandlingen af trompeteren og en bøn om forhandling om overgivelse. Under påskud af at ville undersøge hvor tæt på svenskerne var kommet, foretog borgerne to gange en patrulje uden for volden, og anden gang lykkedes det i nattens mulm og mørke at finde svenskekongen. Der er noget grotesk over dette begivenhedsforløb. Mens byens kommandant af al magt forsøger at sætte forsvaret i stand, lader han den del af borgerne der ønsker at overgive byen ride rundt på Vestlolland for at finde én de kan overgive byen til. Det bliver endnu sørgeligere når andre oplysninger tyder på at svenskekongen ikke havde tænkt på at angribe byen, men ville marchere forbi med hovedhæren, og blot lade en lille belejringsstyrke tilbage.

Søndag morgen den 7. februar kom borgerpatruljen tilbage. Den red ind i byen råbende det glade budskab: "Fred, fred, vi har kysset svenskekongens hånd. Han giver os alt, hvad vi ønsker, og vil kun bebyrde os med en salvegarde." En salvegarde er en beskyttelsesstyrke; men dens beskyttelse kan vel nærmest sammenlignes med den, tyskerne gav Danmark i 1940. Kommandanten var hermed sat ud af spillet, og han måtte overgive byen. Alt krigsmateriel faldt i svenskernes hænder, og alle regulære soldater i byen, ca. 150, blev "stukket ind" i den svenske hær, d.v.s. de nu skulle kæmpe på svensk side. Dette var dengang en almindelig måde at supplere sine styrker på, og de berørte soldater blev ikke spurgt. For mange hvervede soldater var det også ligegyldigt, hvem man kæmpede for, blot man fik sin sold. Det må dog antages, at det ikke har været morsomt for gøngerne, og de rømte næsten alle, selv om man må sige, at som begivenhederne udviklede sig, var de blot tre uger forud for deres landsmænd, for den første svenskekrig endte med freden i Roskilde i slutningen af samme måned, og her måtte Danmark afstå Skåne, Halland, Blekinge og Bornholm. Efter fredsslutningen trak det lidt ud med byens tilbagelevering, og først den 11. marts drog svenskerne bort. De blev straks erstattet af danske soldater, der dog ikke var mindre krævende, og det gik hårdt ud over byens spisekamre.

Anden svenskekrig 1658-1660

Carl Gustav fortrød snart, at han havde ladet sig nøje med områderne øst for Øresund, og den 7. august 1658 startede han krigen igen og indesluttede København. Nakskovs fæstning blev bragt i nogenlunde stand, og da isen ikke dette år bandt bælteerne varede det indtil 28. april før svenskerne nåede Lolland og gik i land ved Guldborg og indledte en belejring af Nakskov.

Ved højmessen den 19. juni slog en granat fra en 32 cm morter ned i kirkens kor, hvor alle tre præster var i gang med gudstjenesten. Granaten gik gennem loftet skråt over den præst, der stod ved alteret. Den gik tæt forbi ham, og nedfaldende murbrokker sårede ham i hovedet og gjorde skade på altertavlen og kirkesølv. Til sidst ramte den med et brag en ligsten i gulvet, hvorfra nogle stumper sårede en skoledreng. Den tids granater var forsynet med et brandrør hvis brandtid skulle afstemmes med skudafstanden, således at granaten sprang når den nåede målet. Da granaten faldt på ligstenen, troede en anden præst, der sad i koret, at braget var eksplosionen, og han rejste sig for at løbe ud af kirken. Han havde imidlertid taget fejl og reddede nærmest ved et mirakel livet, idet sprængstykker gik lige igennem den stol han netop havde forladt. Granaten sprængtes kun delvist, og den kan stadig ses i Skt. Nikolaj kirke i Nakskov.

Til sidst måtte byen dog overgive sig, og den blev igen besat af svenskekongens soldater, som blev i byen i næsten et år. Den 15. juni 1660 drog de bort, og en opgørelse viste at der på den ene eller anden måde var ødelagt 31 gårde og 127 huse i byen.

Med disse begivenheder var fæstningens rolle udspillet, og den blev nedlagt under Christian V. Voldanlægget vedblev dog at spille en rolle i byens liv, dels som afgrænsning til oplandet og dels

Forbus på Lolland

som grønt område. Igennem mange år var anlægget ved bastionen Høje Kat et yndet sted indtil det blev jævnet og jernbanestationen anbragt her. Det er også tydeligt, at man bevæger sig op ad bakke når man kommer ad Jernbanegade fra byen. Gadenavnet Nørrevold minder også om fæstningen, og et par steder, bl. a. bag Byskolen, kan man se rester af voldanlægget.

Christian (10. april 1603 - 2. juni 1647) var **prins af Danmark** som ældste søn af kong Christian 4. og dronning Anna Cathrine og opkaldt efter sin far.

Christian skulle oprindeligt have overtaget tronen efter sin far, idet han 15. marts 1610 blev hyldet som "udvalgt prins". Imidlertid døde han et år inden sin far, så han nåede aldrig at blive konge. Han modtog den bedste undervisning, der kunne fås, og han fungerede som rigsforstander sammen med tre rigsråd, da hans far i 1626 drog i krig i Tyskland.

I 1634 blev Christian gift med Magdalena Sibylla af Sachsen, der var datter af kurfyrste Johann Georg 1. af Sachsen. Brylluppet blev kaldt "Det store bilager" og var meget storslået og dyrt. Blandt indslagene ved festlighederne sås den allerførste opførelse af Den Kongelige Ballet.

Ægteskabet forblev barnløst.

Christians indsats som rigsforstander faldt ikke heldigt ud, og han blev også i andre sammenhænge upopulær, da han førte et udsvævende liv. Han var tyk, slap og døde i forbindelse med et kurophold ved Dresden; han havde drukket sig ihjel.

Ejere af Søllestedgaard:

- (1462-1490) Anders Graa
- (1490-1506) Gertrud Mogensdatter gift Graa
- (1506-1532) Jørgen Andersen Graa
- (1532) Enke Fru Anne Graa
- (1532-1550) Kronen
- (1550-1565) Jørgen Brahe
- (1565-1592) Inger Oxe gift Brahe
- (1592-1596) Mette Ottosdatter Rud gift Gyldenstjerne
- (1596-1622) Pernille Henriksdatter Gyldenstjerne gift Rosenkrantz / Jytte Henriksdatter Gyldenstjerne gift Urne
- (1622-1629) Jytte Henriksdatter Gyldenstjerne gift Urne
- (1629-1653) Erik Steensen
- (1653-1662) Erik Eriksen Steensen
- (1662-1665) Erik Eriksen Steensen / Hans Eriksen Steensen
- (1665-1667) Jacob Gewecke / Erik Eriksen Steensen
- (1667-1669) Jean Andreas Timpf / Erik Eriksen Steensen
- (1669-1690) Jean Andreas Timpf
- (1690-1691) Henning Ulrik von Lützow

- (1691-1699) Christian V
 - (1699-1719) Frederik IV
 - (1719-1729) Christian Felthuusen
 - (1729-1731) Margrethe Sidenborg gift Felthuusen
 - (1731-1733) Henrik Brandt
 - (1733-1734) Eleonore Margrethe komtesse Knuth gift Brandt
 - (1734-1741) Karen Pedersdatter Holm gift Riegels
 - (1741-1757) Hans Andersen Riegelsen (far til Niels Ditlev Riegels)
 - (1757) Ida Margrethe Reventlow gift Knuth
 - (1757-1782) Christian Frederik baron Knuth
 - (1782-1805) Adam Christoffer baron Knuth
-

Ejere af Gammelgaard:

- (1596-1639) Laurids Grubbe
 - (1639-1653) Anne Sparre gift Grubbe
 - (1653-1682) Erik Lauridsen Grubbe
 - (1682-1693) Marie Eriksdatter Grubbe gift Dyre
 - (1693) Anne Marie Eriksdatter Grubbe gift Arenfeldt
 - (1693-1696) Jørgen Arenfeldt
 - (1696-1710) Frederik von Lützow
 - (1710-1733) Dorothea Magdalene von Harstall gift von Lützow
 - (1733-1734) Henrik Brandt
 - (1734-1737) Henrik Brandts dødsbo
 - (1737-1762) Christian von Stöcken
 - (1762-1779) Adam Gottlob von Moltke
 - (1779-1782) Joachim Godske von Moltke
 - (1782-1786) Christian Schmidt
 - (1786-1811) Caspar Wilhelm von Munthe af Morgenstjerne
-

Ejere af Øllingsøe:

- (1390) Laurens Muus
- (1390-1401) Otto Jensen Markmand
- (1401-1431) Slægten Markmand
- (1431-1447) Stig Pors
- (1447-1474) Erik Stigsen Pors
- (1474-1475) Stig Eriksen Pors / Erik Eriksen Pors
- (1475-1494) Stig Eriksen Pors
- (1494-1559) Christian Eriksen Pors
- (1559-1589) Rudbek Christiansen Pors
- (1589-1603) Stig Christiansen Pors
- (1603-1607) Claus Stigsen Pors / Rudbek Stigsen Pors
- (1607-1617) Claus Stigsen Pors
- (1617-1660) Claus Clausen Pors / Rudbek Clausen Pors

Forbus på Lolland

- (1660-1670) Rudbek Clausen Pors
- (1670) Birgitte Rudbeksdatter Pors gift Kaas
- (1670-1678) Henning Dahldorff
- (1678-1686) Jacob Gewecke
- (1686-1689) Christian V
- (1689-1698) Margrethe Gjedde gift Vind
- (1698-1704) Erik Holgersen Vind
- (1704) Edel Urne Mund gift (1) Vind (2) Storgaard (3) Müller
- (1704-1715) Erik Larsen Storgaard
- (1715) Edel Urne Mund gift (1) Vind (2) Storgaard (3) Müller
- (1715-1733) Georg Rudolph Müller
- (1733) Niels Eriksen Vind
- (1733-1734) Niels Eriksen Vinds dødsbo / Georg Rudolph Müllers dødsbo
- (1734-1738) Christiane Ulrikke Henningsdatter von Lützow gift (1) Vind (2) Mühlenfort
- (1738-1743) Diderich Mühlenfort
- (1743-1766) Frantz Mathiesen Thestrup
- (1766-1770) Hans Riegelsen
- (1770) Andreas Hansen Riegelsen / Jacob Flindt Hansen Riegelsen
- (1770-1775) Andreas Hansen Riegelsen
- (1775-1790) Hans Didericksen
- (1790-1793) Margrethe Marie Neander gift (1) Seehusen (2) Didericksen
- (1793-1813) Jørgen Henrich Seehusen

Ejere af Baadesgaard

- (1655) Kronen
- (1655-1656) Hans Mikkelsen Holdentze
- (1656-1670) Frederik III
- (1670-1698) Christian V
- (1698-1700) Hans Daniel Freintz
- (1700-1704) Kai von Ahlefeldt
- (1704-1709) Kai von Ahlefeldts dødsbo
- (1709-1728) Hans Daniel von Ahlefeldt
- (1728-1737) Hans Landorph
- (1737-1773) prinsesse Charlotte Amalie
- (1773-1774) E. Chrf. Linstow
- (1774-1782) C. A. Linstow
- (1782-1783) prinsesse Charlotte Amalie
- (1783-1791) Christian Ditlev Frederik greve Reventlow
- (1791-1797) Torkel Baden

Ejere af Sæbyholm:

- (1355) Ludvig Albertsen Eberstein
- (1355-1401) Halsted Kloster
- (1401-1565) Kronen
- (1565-1590) Burchard von Papenheim

Forbus på Lolland

- (1590) Margrethe Burchardsdatter von Papenheim gift Rud
 - (1590-1618) Eiler Rud
 - (1618-1619) Margrethe Burchardsdatter von Papenheim gift Rud
 - (1619-1647) Borkvard Eilersen Rud
 - (1647-1660) Helvig Jakobsdatter Rosenkrantz gift Rud
 - (1660-1671) Lene Rud gift Grubbe
 - (1671-1694) Helmuth Otto lensbaron von Winterfeldt
 - (1694-1699) Gustav lensbaron von Winterfeldt
 - (1699-1724) Juliane Margrethe Gustavsdatter baronesse von Winterfeldt gift von Eickstedt
 - (1724-1728) Christopher baron von Eickstedt
 - (1728-1741) Juliane Margrethe Gustavsdatter baronesse von Winterfeldt gift von Eickstedt
 - (1741) Sophie Frederikke Frederiksdatter baronesse von Winterfeldt gift Giedde
 - (1741-1757) Carl Wilhelm baron Giedde
 - (1757-1769) Sophie Frederikke Frederiksdatter baronesse von Winterfeldt gift Giedde
 - (1769-1772) Flemming greve Holck-Winterfeldt
 - (1772-1776) Gustav Frederik greve Holck-Winterfeldt
 - (1776-1801) Frederik Christian greve Holck-Winterfeldt
-

Ejere af Nakskov Ladegård:

- (1427-1457) Ulf Godov
 - (1457-1461) Anders Nielsen
 - (1461-1471) Thomas Jensen
 - (1471-1691) **Kronen**
 - (1691-1696) Johannes Hieronimus Hoffmann
 - (1696-1707) Luttemelle Winterberg gift Hoffmann
 - (1707-1714) Joachim Brockdorff
 - (1714-1743) Schack Brockdorff
 - (1743-1744) Niels Siersted
 - (1744-1789) Jørgen Christensen Skaftø / Peder Jessen
 - (1789-1800) Christian Frederik baron Knuth
 - (1800-1810) Abraham Ditlev Suhr
-

Ejere af Frederiksdal:

- (1305-1505) Forskellige Ejere
- (1505-1552) Niels Vincentsen Lunge Dyre
- (1552-1558) Anne Nielsdatter Dyre gift Steensen
- (1558-1575) Knud Steensen
- (1575-1580) Anne Nielsdatter Dyre gift Steensen
- (1580-1594) Hans Steensen
- (1594-1595) Anne Nielsdatter Dyre gift Steensen
- (1595-1657) Christopher Steensen
- (1657-1686) Hans Steensen
- (1686-1688) Ellen Urne gift Steensen

Forbus på Lolland

- (1688-1696) Johan Hieronimus Hofman
 - (1696-1707) Luttemelle Peters gift Hofman
 - (1707-1714) Joachim Brockdorff
 - (1714-1732) Ditlev Brockdorff
 - (1732-1744) Schack Brockdorff
 - (1744-1747) Niels Siersted
 - (1747-1750) Niels Siersteds dødsbo
 - (1750-1752) Laurids Pedersen Smith
 - (1752-1757) Ida Margrethe Reventlow gift von Knuth
 - (1757-1784) Christian Frederik von Knuth
 - (1784-1786) Heinrich von Bolten
 - (1786) Joachim Barner Paasche / Søren Andersen Dons
 - (1786-1797) Joachim Barner Paasche
-

Ejere af Christianssæde:

- (1390-1397) Peder Lauridsen Huitfeldt
 - (1397-1410) Henning Kabel
 - (1410) Abel Henningsdatter Kabel gift Huitfeldt
 - (1410-1430) Niels Lauridsen Huitfeldt
 - (1430-1460) Peder Nielsen Huitfeldt
 - (1460) Anne Nielsdatter Huitfeldt gift Lunge
 - (1460-1470) Tyge Lunge
 - (1470) Maren Tygesdatter Lunge gift Brahe
 - (1470-1487) Axel Brahe
 - (1487-1500) Maren Tygesdatter Lunge gift Brahe
 - (1500-1530) Aage Axelsen Brahe
 - (1530-1545) Beate Jensdatter Ulfstand gift Brahe
 - (1545) Beate Agesdatter Brahe gift Lykke
 - (1545-1587) Jørgen Lykke
 - (1587-1602) Beate Agesdatter Brahe gift Lykke
 - (1602) Kirsten Jørgensdatter Lykke gift Grubbe
 - (1602-1620) Eiler Grubbe
 - (1620-1640) Jørgen Grubbe
 - (1640-1653) Christian Grubbe
 - (1653-1667) Jokum von Gersdorff
 - (1667-1669) Jens Rodsteen
 - (1669-1686) Poul von Klingenberg
 - (1686-1700) Jens Juel
 - (1700-1702) Reigtze Sophie Vind gift (1) Gyldencrone (2) Juel
 - (1702-1708) Vilhelm baron Gyldencrone
 - (1708-1710) Anne Vind Banner gift (1) Gyldencrone (2) Rantzau
 - (1708-1728) Hans Rantzau
 - (1728-1738) Christian Ditlev Reventlow
 - (1738-1775) Christian Ditlev lensgreve Reventlow
-

Ejere af Fredsholm:

- (1630-1632) Øllegaard Hartvigsdatter von Pentz gift (1) von Barnewitz (2) von Passow
 - (1632-1644) Hartvig von Passow
 - (1644) Øllegaard Hartvigsdatter von Pentz gift (1) von Barnewitz (2) von Passow
 - (1644-1653) Frederik Joachimsen von Barnewitz
 - (1653) Øllegaard Hartvigsdatter von Pentz gift (1) von Barnewitz (2) von Passow
 - (1653) Ida Jørgensdatter Grubbe gift von Barnewitz
 - (1653-1674) Øllegaard Frederiksdatter von Barnewitz gift von Bülow
 - (1674) Christian von Bülow
 - (1674-1677) Joachim Christiansen von Bülow
 - (1677-1680) Magdalene Sibylle Frederiksdatter von Barnewitz gift Rodsteen
 - (1680-1685) Frederik Rodsteen
 - (1685-1689) Georg Henrik von Lehsten
 - (1689-1692) Christian von Bülow
 - (1692-1727) Frederik Christiansen Barnewitz von Bülow
 - (1727-1755) Casper Frederik Barnewitz von Bülow
 - (1755) Ida Margrethe Reventlow gift von Knuth
 - (1755-1805) Conrad Ditlev von Knuth
-

Ejere af Aalholm:

- (1329-1725) Kronen
 - (1725-1746) Emerentia von Levetzow, gift Raben
 - (1746-1750) Christian lensgreve Raben
 - (1750-1791) Otto Ludvig lensgreve Raben
 - (1791-1838) Frederik Christian Ottosen lensgreve Raben
-

Ejere af Pederstrup:

- (før 1340) Laurids Jonsen Panter
- (1340-1354) Halsted Kloster
- (1354-1576) Kronen
- (1576-1587) Lauge Venstermand
- (1587-1606) Knud Venstermand
- (1606-1610) Morten Venstermand
- (1610) Anne Galt gift (1) Venstermand (2) Brahe
- (1610-1625) Falk Brahe
- (1625) Holger Rosenkrantz
- (1625-1626) Hans Grabow
- (1626-1645) Joachim Grabow
- (1645-1657) Johan Grabow

Forbus på Lolland

- (1657-1673) Hans Wilhelm von Harstall
 - (1673-1680) Detlev von Rumohr
 - (1680-1684) Henrik von Støcken
 - (1684-1701) Peter Brandt
 - (1701-1725) Henrik Brandt
 - (1725-1738) Christian Ditlev greve Reventlow
 - (1738-1775) Christian Ditlev greve Reventlow
 - (1775-1827) Christian Ditlev Frederik greve Reventlow
-

Ejere af Christiansdal:

- (1443-1458) Olof Godov
 - (1458-1460) Slægten Godov
 - (1460-1491) Johan Oxe
 - (1491-1512) Torben Oxe
 - (1512-1647) Kronen
 - (1647-1681) Peder Hansen
 - (1681-1686) Slægten Hansen
 - (1686-1722) Kronen
 - (1722-1727) Christian August hertug af Augustenborg
 - (1727-1728) Christian greve af Danneskiold-Samsøe
 - (1728) Frederik greve af Danneskiold-Samsøe
 - (1728-1736) Adam Christoffer greve Knuth
 - (1736-1743) Ida Margrethe Reventlow gift Knuth
 - (1743-1801) Christian Frederik baron Knuth
-

Ejere af Berritzgaard:

- (1382-1420) Markvard Pøiske
- (1420-1460) Hans Pøiske
- (1460-1501) Markvard Pøiske
- (1501-1502) Erik Olufsen Blaa
- (1502-1529) Otto Clausen Huitfeldt
- (1529-1559) Christopher Ottosen Huitfeldt
- (1559-1583) Jacob Christophersen Huitfeldt
- (1583-1631) Lisbeth Friis gift Huitfeldt
- (1631-1652) Henrik Jacobsen Huitfeldt
- (1652-1654) Joachim von Gersdorff
- (1654-1680) Hans Vilhelm von Harstall
- (1680-1719) Christian Ulrich von Harstall
- (1719-1724) Dorothea von Harstall / Sophie Charlotte von Harstall gift von Körbitz

- (1724-1729) Johan Christopher von Körbitz
 - (1729-1757) Abraham lensbaron Lehn
 - (1757-1804) Poul Abraham lensbaron Lehn
-

Ejere af Engestofte:

- (1457-1481) Kronen
 - (1481-1496) Kong Hans
 - (1496-1520) Jørgen Olsen Baad
 - (1520-1527) Albrecht Jørgensen Baad
 - (1527-1529) Elsebe Albrechtsdatter Grubendal gift Baad
 - (1529-1537) Johan Jørgensen Urne
 - (1537-1558) Jørgen Urne
 - (1558-1575) Peder Ottesen Huitfeldt
 - (1575-1599) Hans Wittrup
 - (1599-1640) Christian Friis
 - (1640) Anne Christiansdatter Friis gift Juul
 - (1640-1684) Tønne Juul
 - (1684-1695) Anne Christiansdatter Friis gift Juul
 - (1695-1727) Christian Lerche
 - (1727-1732) Bertel Wichmand
 - (1732-1751) Bodil Cathrine From gift (1) Wichmand (2) Rasmussen
 - (1751-1797) Jørgen Wichmand Wichfeld
 - (1797-1799) Jørgen W. Wichfelds dødsbo
-

Ejere af Rudbjerggård:

- (1466-1481) Mogens Ebbesen Galt
- (1481-1496) Dorthe Eriksdatter Rosenkrantz gift Galt
- (1496-1500) Erik Mogensen Galt / Ebbe Mogensen Galt
- (1500-1529) Anders Ebbesen Galt
- (1529-1548) Peder Ebbesen Galt
- (1548-1555) Erik Grubbe
- (1555-1577) Erik Rud
- (1577-1592) Peder Eriksen Rud
- (1592-1611) Knud Eriksen Rud
- (1611-1616) Kirsten Ludvigsdatter Munk
- (1616-1622) Pernille Gyldenstjerne gift Rosenkrantz
- (1622) Jytte Gyldenstjerne gift Urne
- (1622-1623) Eiler Urne
- (1623-1626) Joachim von Barnewitz
- (1626-1640) Øllegaard von Pentz gift (1) von Barnewitz (2) von Passow

Forbus på Lolland

- (1640-1653) Frederik von Barnewitz
 - (1653-1671) Ida Grubbe gift von Barnewitz
 - (1671-1677) Joachim von Barnewitz
 - (1677-1692) Magdalene Sibylle von Barnewitz gift Rodsteen / Øllegaard von Barnewitz gift von Bülow
 - (1692-1723) Frederik Barnewitz von Bülow / Georg Henrik von Lehsten
 - (1723-1728) Frederik Barnewitz von Bülow
 - (1728-1755) Caspar Frederik von Bülow
 - (1755) Ida Margrethe Reventlow gift Knuth
 - (1755-1805) Conrad Ditlev lensbaron Knuth
-